

A Fővárosi Ítéltábla dr. Jávör Béla ügyvéd (fél címe 1) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, dr. Vass János ügyvéd (fél címe 2) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen, személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2012. február 3. napján meghozott, 8.P.26.741/2010/11. számú ítélete ellen az alperes részéről 12. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

i t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy a ... csatornán ... napján sugárzott „...” című adásban alperes neve alperessel készített riportban alperes neve alperes megsértette felperes neve felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát, amikor azon való tény alapján, miszerint felperes neve felperes mint a ... tudományos munkatársa az ... Versenyló Tréningtelepről kutatási dokumentációt készített, alperes neve alperes olyan valótlan tényállítást tett, hogy felperes neve felperes hivatali visszaélést követett el azzal, hogy alperes neve alperes tulajdonában álló olyan területet is jogszabályellenesen műemlékvédetté nyilvánított, amelyen épület nem található.

A valóságban alperes neve alperes tulajdonában álló ingatlanrészen valóban nincsen felépítmény, de a műemlék védetté nyilvánítási döntéshozatalában, amely nem csak az alperesi ingatlanokat, hanem az egész ... Versenyló Tréningtelepet érintette, felperes neve felperes nem vett részt.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 15.000 (Tizenötezer) forint + áfa fellebbezési költséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 48.000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát.

Kérte az alperes eltiltását a további jogsértéstől és elégtételadásként a keresetlevélben általa meghatározott nyilatkozat közzétételét.

Mindezekben túlmenően kérte az alperesnek 500.000 forint és ennek törvényes kamatai megfizetésére kötelezését.

Előadta, hogy az alperes azzal sértette meg személyhez fűződő jogát, hogy a csatornáján ...-én sugárzott „...” című műsorában valótlanul azt állította, hogy a felperes nyilvánította műemlékileg és természetvédelmileg védetté az alperes tulajdonában álló földterületeket. Valótlan volt továbbá az a kijelentése, hogy az érintett területeken egy darab építmény sincs. Jogsértő volt az alperes azon kijelentése, mely szerint hivatali visszaéléssel vádolta a műemléki védettség kezdeményezéséért. Előadta, hogy a kérdéses időszakban valóban a ...nál (...) tevékenykedett, mint építész kutató, műemléki védetté nyilvánítási eljárásban egyáltalában nem vett részt. Arra nézve nem tudott

határozott nyilatkozatot adni, hogy mint kutató a munkája keretében, vagy mint magánszemély kezdeményezte a védetté nyilvánítást. Határozottan állította, hogy a kérdéses terület természetvédelmi besorolást is élvez és azon számos felépítmény is található.

Az alperes a kereset elutasítását indítványozta.

Kifejtette, hogy közléseivel nem sértette a felperes személyiségi jogát, mert nyilatkozatának nem volt valótlan tartalma.

Hivatkozott arra, hogy az eljárás során a felperes maga is úgy nyilatkozott, hogy a műemléki védettség kezdeményezésében részt vett, ezért bizonyított tény, hogy a felperes nyilvánította műemlékileg védetté a perbeli területet. Olyan nyilatkozat nem hangzott el a részéről, hogy a felperes nyilvánította természetvédelmi területté a perbeli területet. Az a közlés, hogy a területen egyetlen építmény sincs, valós tényállítás, mert az általa tulajdonolt területeken a rendelkezésre álló térképmásolatok, illetőleg légi felvételek által bizonyítottan épületek nincsenek. Nem állított valótlan tényt és való tényt hamis színben sem tüntetett fel a hivatali visszaélés megemlékezésével kapcsolatban, mert a felperes ...-ben való tevékenysége során tett előterjesztést a kérdéses ingatlanok műemléki védettségének elrendelésére. A felperes a ...ért tevékenykedő civil szervezetek egyik vezetőjeként használta ki a hivatali pozícióját és olyan ingatlanok műemléki védettség alá helyezését érte el, amelyek esetében az oltalom alá vonás törvényi feltételei nem álltak és nem állnak fenn.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az ... csatornán ...-én sugárzott „...” című adásban elhangzott nyilatkozattal az alperes megsértette a felperes jóhírnevét azzal a kijelentésével, hogy a felperes műemlékvédetté nyilvánítás alá tett egy olyan területet, amin jelenleg egy darab felépítmény sincs, és ez hivatali visszaélés, mert a felperes az örökségvédelmi hivatalnál dolgozik.

A valóság ezzel szemben az, hogy a műemlékké nyilvánított területen, amely az ... Versenyló Tréningtelep építészeti értékek is vannak. A felperesnek a területtel kapcsolatos kutatási dokumentációját is, egyéb dokumentumok mellett felhasználták a műemléki védetté nyilvánítási eljárásban, de a döntést hozó bizottságnak a felperes nem volt tagja.

Eltiltotta az alperest, hogy a nyilvánosság előtt hasonló kijelentést tegyen a felperesről, és kötelezte arra, hogy 15 napon belül saját költségén járjon el az ...-nél, mint az ... csatorna üzemeltetőjénél, hogy a fenti ítéleti megállapítást a „...” című műsorban közöljék.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 200.000 forint nem vagyoni kártérítést és ennek 2010. május 22. napjától a kifizetésig járó törvényes késedelmi kamatát, valamint 50.000 forint + áfa perköltséget, az államnak pedig külön felhívásra 30.000 forint eljárási illetéket.

Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

Az elsőfokú bíróság ítéletében ismertette a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 78. § (1), (2) bekezdéseit, a 84. § (1) bekezdésének a), b), c), e) pontjait, a 339.§ (1) bekezdését, 355. § (1) bekezdését.

Kifejtette, hogy a felperes által a keresetben sérelmezett ...-én elhangzott riport szövegét nem lehet elválasztani a korábban, ...-án elhangzott, a felperessel és ... polgármesterével készített riport szöveganyagától. A riportok során elhangzottak elemzésével arra következtetett, hogy a nézők számára nem tűnt ki az alperessel készített riportból az, hogy az a terület, amelyről nyilatkozik, csak a saját tulajdonában levő terület, amelyen felépítmény valóban nincsen. A riport többi része ezzel a kijelentésével összefügg, mert hivatali

visszaélésnek minősítette azt az eseménysort, ahogy a műemléki védetté nyilvánítási eljárás kezdődött. Ezt egyértelműen a felperes személyéhez kötötte azzal, hogy a ...-nél dolgozik, és egy civil mozgalom vezetője, ezért az eljárás kezdeményezésére nem lett volna jogosultsága. Az alperes valótlán tényt közölt, mert a riportokkal érintett lóversenypálya területe volt a műemléki védetté eljárás tárgya, melyről az alperesnek már 2007 januárjában tudnia kellett, mert a ...-ben az érintett tulajdonosokat összehívták, a műemléki védetté nyilvánítás jelentőségéről szóló tájékoztató érdekében. Valótlán tényt közölt továbbá az alperes, amikor azt a közlést tette, hogy hivatali visszaélés történt a felperes részéről, mert a védetté nyilvánítás annál az intézménynél történt, melynél maga is tevékenykedik.

Valótlán tényállításnak tekintette az alperesnek azon kijelentését is, hogy a felperes tette védetté nyilvánítás alá a területet és az is valótlán állítás, hogy azon semmilyen építmény nincsen. Ez a felperesre nézve azért sérelmes, mert a nézők a műemlékvédelmet az építményekkel kötik össze, nem pedig azokkal a különböző területekkel amelyeken építmény nincs. Sértő a felperes személyére nézve az a közlés is, hogy tevékenysége hivatali visszaélés, mert ez véleménynyilvánításként nem volt értékelhető. Az alperes a riportban arról számolt be, hogy a ...-nél dolgozó felperes intézte el azt, hogy az ő tulajdonában álló terület is műemléki védettséget élvezzen.

Az elsőfokú bíróság a valótlán tényközlések megállapítása mellett szükségesnek tartotta a való tények feltüntetését is, ezek között azt, hogy a ... eljárása során a felperes kutatási dokumentációja is az állásfoglalás alapját képezte. Megjegyezte, hogy ez az anyag döntéshozónak és döntés-előkészítőnek sem minősíthető, és a felperes ennek a kérdéses bizottságnak sem volt tagja.

Az elsőfokú bíróság a jogsértést megállapította, és az alperest a további jogsértéstől eltiltotta, továbbá nyilvános elégtételadásra is kötelezte oly módon, hogy saját költségén, ugyanabban a műsorban a bíróság jogsértést megállapító és a való tényeket rögzítő ítéleti rendelkezését közöltesse.

Az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kártérítés megítélése során figyelemmel volt a felperes által a per során csatolt ..., ... és ... által hozzá írott levelek tartalmára. Mindezekből arra lehetett következtetni, hogy maga a felperes is részt vett egy olyan mozgalomban, ahol a helyi értékek megvédése volt az alapvető cél. Mivel az alperes nyilatkozatai nagy nyilvánosság előtt sértették a felperes jóhírnevét, a hátrány kiküszöbölésére 200.000 forint nem vagyoni kártérítés indokolt, melynek megfizetésére az alperest kötelezte, a kamatokkal együtt.

Figyelembe vette, hogy a felperes a helyi civil mozgalomból is ismert személy a helyi védett értékek megőrzéséért tevékenykedik, ugyanakkor a munkahelye alapján a munkaköre és az általa támogatott civil kezdeményezés összekapcsolható. Az alperes a kettőt társította és ezt hivatali visszaélésnek minősítette, mellyel a felperes tevékenységét és személyét nagymértékben és negatívan befolyásolhatta.

Az elsőfokú bíróság a perköltségről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a felperes keresetének teljes elutasítását. Másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását is indítványozta.

Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet téves tényálláson alapul, és az így megállapított tényállításból sem vonható le helyes következtetés, ezért a határozat teljes egészében megalapozatlan.

Téves alapokon nyugodott az ítélet már a tényállás megállapításakor is, amikor az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy az ... Versenyló Tréningtelepen építészeti értékek is vannak. A valóság ezzel szemben az, hogy az alperes a televíziós riportban csak és kizárólag a saját tulajdonában lévő ingatlanokról beszélt, amelyeken semmilyen felépítmény nincs, amelyeket műemléki védelem alá lehetett volna helyezni. Ezek a földterületek rét, legelő, erdő művelési ágban nyilvántartott mezőgazdasági ingatlanok. A nyári pályán valóban találhatók felépítmények, azok azonban több kilométerre fekszenek az alperes által tulajdonolt két ingatlantól, amelyeken nincsen építmény, ennek ellenére műemlékvédelmi oltalom alá helyezte a ..., abban az eljárásban, melyet a felperes kezdeményezett. Ezt a felperesi magatartást minősítette az alperes a műsorban.

Arra is hivatkozott, hogy a felperes a ... civil szervezetek vezető képviselője, egyidejűleg a ... munkatársa. Ebben a hivatali pozíciójában kezdeményezte a műemléki védettség alá vonást. A riportban valótlán tényként állította, a műsorba való meghívására éppen azért került sor, mert a korábbi adásban az általa tulajdonolt ingatlanok is szóba kerültek. Az eljárás során igazolttá vált az a tény, hogy a tulajdonában álló területeken épület nincsen, tehát aki azokat a védett ingatlanok sorába tette, az visszaélt hivatali pozíciójával. A védettséget elrendelő jogszabály összesen 27 önálló helyrajzi számon nyilvántartott ingatlant helyezett védelem alá, melyből vélhetően 25 esetben indokolt volt a védelem, és ehhez még hozzátették az alperesi tulajdonban álló két földterületet, de ez indokolatlan volt. Ezt a döntést előkészítő szakban lehetett megtenni, az előkészítést pedig a felperes végezte. Ilyen körülmények között az elsőfokú bíróság ítéleti minősítése ebben a tekintetben is téves. Nem valótlán az az alperesi állítás sem, hogy a felperes nyilvánítottatta műemlék védetté a területet, mert az előterjesztést ő készítette. A felperes is elismerte az eljárás során, hogy előkészítette a perbeli terület műemlékileg védetté nyilvánítását, és ezzel összefüggésben a védetté nyilvánítottatta, és nem a védetté nyilvánította közlés hangzott el az alperes részéről. A védetté nyilvánítottatta közlés a felperes személyével kapcsolatban egyértelműen valóságos tényállítás.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helyben hagyását indítványozta.

Előadta, hogy az alperes a műsorban nem csak a saját ingatlanairól beszélt, mert a megfogalmazásai ebben a tekintetben pontatlanok voltak. A két riportot összefüggésében kellett értelmezni, mert azok tartalmilag összetartoztak. Egyértelmű volt, hogy a felperesnek nem volt ráhatása az ingatlanok védetté nyilvánítására, mert a kezdeményezés még nem tekinthető ilyen aktusnak.

Az alperes fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéletábrla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdése szerint csak a fellebbezés keretei között bírálhatta felül.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érdemi döntésével egyetértett, ezért azt a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta, ugyanakkor a jogsértés megállapításának megfogalmazását szükségesnek tartotta pontosítani.

A Ptk. 75. § (1) bekezdése szerint, a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. E jogok a törvény védelme alatt állnak.

A Ptk. 78. § (1) bekezdése szerint, a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is.

A (2) bekezdés úgy rendelkezik, hogy a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlán tényként állít, híresztel, vagy való tény hamis színben tüntet fel.

A másodfokú bíróság nem tárt fel olyan körülményt, melyre tekintettel az elsőfokú bíróság határozatát a Pp. 252. § (2) vagy (3) bekezdése szerint hatályon kívül kellett volna helyezni, mert az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és a bizonyítási hiányosságok sem voltak tapasztalhatók.

A felek részéről az iratanyaghoz csatolt légi felvételekből, a földhivatali iratokból és a ... dokumentációjából egyértelműen következtetni lehetett arra, hogy az ... Versenyló Tréningtelep egy egységes ingatlankomplexum, mely egészében élvezi a műemlékvédelmet. A védelem szempontjából közömbös az, hogy a jelen állás szerint különböző helyrajzi számon nyilvántartott ingatlanok - amelyeket esetenként különböző személyek tulajdonolnak - képezik a teljes ingatlanegyüttest, ezért kifejezetten tényállásszerű az, hogy az ... Versenyló Tréningtelepen vannak építészeti értékek, annál is inkább mert a tréningtelep megjelölés nem kizárólagosan a felperes tulajdonában álló ingatlanokra vonatkoztatható. Mindettől függetlenül tényyszerű az alperesnek azon megállapítása, hogy a saját tulajdonában álló ingatlanokon felépítmények nincsenek. Az alperesi telekingatlanok azonban részét képezik az eredeti Tréningtelepnek.

A riportban az alperes által elmondottakból nem lehetett arra következtetni, hogy csak és kizárólag a saját tulajdonában álló ingatlanokról nyilatkozott, mert a vele készült riport alapvető következménye volt az azt megelőzően sugárzott, felperessel és ... polgármesterével készített riportnak, mely a teljes ingatlanösszességet érintette.

A felperes személyével kapcsolatosan azt lehetett megállapítani a rendelkezésre álló bizonyítékokból, hogy a műemléki érték védetté nyilvánításával kapcsolatos javaslatban az általa készített kutatási dokumentációt felhasználták, mint a javaslat tudományos indokolását. A védetté nyilvánítás dokumentumán kezdeményezőként a ... Intézete került feltüntetésre. A ... Bizottságnak a felperes nem volt tagja.

Külön kiemeli a másodfokú bíróság, hogy hatáskör hiányában abban egyáltalán nem foglalhatott állást, hogy a védetté nyilvánítás jogszerűen, vagy jogszerűtlenül történt-e. A védetté minősítést a perben tényként kellett értékelni. A védetté nyilvánítási eljárással kapcsolatban nem volt ismeretes olyan hivatalos álláspont, mely szerint az eljárás valamifajta hibában szenvedett volna, és ennél fogva jogszabályellenesnek minősül.

Rendelkezésre állt a felperes azon perbeli előadása, mely szerint arra nézve nem tud határozottan nyilatkozni, hogy mint kutató, vagy mint magánszemély kezdeményezte a védetté nyilvánítást. Ez a kezdeményezés azonban nem hivatalos minőségben történt, mert a felperesnek, mint tudományos munkatársnak, a rendelkezésre álló iratok szerint ilyen jogköre nem volt. A periratokból következett az is, hogy a felperes lokálpatriótaként érdekelt volt a helyi műemlékek védelmében. A felperes, mint helyi lakos és mint tudományos kutató építészeti értéket látott a teljes ingatlanösszességben, beleértve a felépítményeket nem tartalmazó alperes tulajdonában lévő versenypályákat is, ugyanakkor hivatali minőségében eljárva nem kezdeményezte a védetté nyilvánítást, csak tudományos tevékenységet fejtett ki azzal kapcsolatban, és mindebben visszaélésszerű mozzanat nem volt feltárható. Az alperes hamis látszatot keltett a való tények megtévesztő csoportosításával, és jogsértő módon úgy nyilatkozott, hogy a felperes magatartása hivatali visszaélésnek minősül a védetté nyilváníttatással kapcsolatosan.

Helyesen következtetett ezért az elsőfokú bíróság a kereset tárgyává tett közlések tekintetében a valótlan és sértő tartalomról, melyre tekintettel

helytálló volt az a következtetése is, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát.

A személyhez fűződő jogokkal kapcsolatos perekben elvárás, hogy az eljáró bíróság a jogsértés megállapításakor szabatosan foglalja össze a jogsértés lényegét és mibenlétét, melynek az elsőfokú bíróság határozata alapvetően megfelelt. Tekintettel azonban arra, hogy az ítélet rendelkező része elégtételadásként is szolgál, a másodfokú bíróság szükségesnek tartotta pontosítani a jogsértés megállapítását a jogvitában szereplő személyek nevének feltüntetésével, és a jogsértő helyzetet egyszerű átfogalmazással való egyértelműbbé tételével.

A jogsértés megállapítása következtében az elsőfokú bíróság helyesen határozott az elégtételadás objektív jogkövetkezményéről a Ptk. 84. § (1) bekezdésének c) pontja alapján.

Szintén helytálló volt az elsőfokú bíróság azon következtetése, hogy a jogsértés nem vagyoni hátrányt jelentett a felperes számára, mellyel összefüggésben megfelelő mértékű nem vagyoni kártérítést alkalmazott a Ptk. 84. § (1) bekezdésének e) pontja, 339. § (1) bekezdése és 355. § (1) és (4) bekezdései szerint.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért köteles viselni a felperes másodfokú perköltségét a Pp. 239. §-ának utaló szabálya és a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint. A másodfokú perköltség a felperesi jogi képviselő 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján megállapított ügyvédi munkadíja.

Köteles továbbá viselni az alperes a le nem rótt fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint.

Budapest, 2012. november 22.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

. Kisbán Tamás s.k.
előadó bíró

. Farkas Mária s.k.
bíró

A kiadmány hitelélül:
tisztviselő